ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗӘЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ДҮРТ-МУНЧА АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАРЫ

«29» июнь 2018 ел **№7**

«Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Дүрт-Мунча авыл җирлеге муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен раслау турында»

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 маддәсе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Дүрт-Мунча авыл җирлеге муниципаль программаларының йогынтысын һәм нәтиҗәлелеген арттыру максатларында

карар бирәм:

1. Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Дүрт-Мунча авыл җирлеге муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибен кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге муниципаль районның рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат порталында урнаштырырга.
3. Карарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам калдырам.

Башкарма комитет җитәкчесе **Р.Т.Ситдыйков**

Зәй муниципаль районы
Дүрт-Мунча авыл җирлеге
башкарма комитетының
2018 елның 29 июнь
7 номерлы карарына
1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районының Дүрт-Мунча авыл җирлеге муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибе

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Муниципаль программаларны эшләү, тормышка ашыру һәм аның нәтиҗәлелеген бәяләүнең әлеге тәртибе (алга таба - тәртип) Россия Федерациясе Бюджет кодексы, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә эшләнгән.

1.2. Әлеге тәртиптә муниципаль программа дигәндә, җирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла торган программа аңлашыла, аны гамәлгә ашырудаТатарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Югары Дүрт-Мунча башкарма комитеты (алга таба - муниципаль программа) катнаша, ул авыл җирлеген (алга таба – җирлек) муниципаль, икътисадый, экологик, социаль һәм мәдәни үстерү өлкәсендә системалы проблемаларны нәтиҗәле хәл итүне тәэмин итә торган җитештерү, социаль-икътисадый, оештыру-хуҗалык һәм башка чаралар комплексын гамәлгә ашыруның бурычлары, ресурслары һәм сроклары буенча үзара бәйләнешле.

1.3. Муниципаль программа программа кысаларында конкрет бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән берничә ярдәмче программаны үз эченә алырга мөмкин. Муниципаль программаны ярдәмче программаларга бүлү хәл ителә торган проблемаларның масштаблылыгыннан һәм катлаулылыгыннан, шулай ук аларны хәл итүне рациональ оештыруның зарурлыгыннан чыгып гамәлгә ашырыла.

1.4. Муниципаль программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыруны методик яктан тәэмин итү һәм координацияләү әлеге тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру сроклары муниципаль программалар кысаларында хәл ителә торган проблемаларга, көтелә торган нәтиҗәләргә һәм ресурс мөмкинлекләренә карап билгеләнә.

Муниципаль программалар гамәлгә ашыру сроклары буенча түбәндәгечә бүленә:

- кыска сроклы (1 - 2 ел),
- уртача сроклы (3 - 5 ел),
- озак сроклы (6 – 10 ел һәм аннан да күбрәк).

Муниципаль программаларны эшләү һәм раслау әлеге тәртипкә 1 нче кушымта нигезендә гамәлгә ашырыла һәм түбәндәге төп этапларны үз эченә ала:

- муниципаль программа проектын эшләү;
- муниципаль программа проектын килештерү;
- муниципаль программа проектына экспертиза үткәрү, шул исәптән бәйсез экспертларга мөрәҗәгать итеп (кирәк булганда);
- муниципаль программаны раслау.

2. Муниципаль программаны формалаштыру

2.1. Муниципаль программа түбәндәге бүлекләрдән тора:

- әлеге тәртипкә 2 нче кушымта нигезендә форма буенча муниципаль программаның паспорты;
- муниципаль программаны хәл итүгә юнәлдерелгән проблеманың характеристикасы;
- муниципаль программаның төп максатлары һәм бурычлары, аны гамәлгә ашыру срокларын һәм этапларын, ярдәмче программаларның, программа чараларының исемлеге һәм кыскача тасвирламасы, шулай ук программаның максатлары, бурычлары, ярдәмче программалары һәм чаралары киселешендәге нәтиҗәне бәяләү индикаторлары күрсәтелгән;
- муниципаль программаны ресурслар белән тәэмин итүне нигезләү;
- программа белән идарә итү механизмын үз эченә алган муниципаль программаны тормышка ашыру механизмы;
- муниципаль программаның икътисадый, социаль һәм экологик нәтиҗәлелеген бәяләү;
- муниципаль программаның бюджет нәтиҗәлелеген бәяләү.

2.2. Муниципаль программа бүлекләренең эчтәлегенә түбәндәге таләпләр куела.

Муниципаль программаның беренче бүлегендә проблемалар исемлеге һәм аларны нигезләү, аның барлыкка килү сәбәпләрен анализлау, нигезләү дә керә.

Муниципаль программаның икенче бүлегендә программаның максатлары һәм бурычлары, муниципаль программа бурычларын хәл итү һәм куелган максатларга ирешү өчен гамәлгә ашырырга тәкъдим ителә торган Ярдәмче программалар һәм чаралар исемлеге, һәр чараны гамәлгә ашыру өчен кирәкле ресурслар (финанслау чыганаклары киселешендә) һәм вакытлары, шулай ук максатлар һәм бурычлар киселешендә программа нәтиҗәләрен бәяләү индикаторлары күрсәтелгән булырга тиеш.

Программа максатларына куела торган таләпләр:

- үзенчәлек (максатлар муниципаль программаның муниципаль заказчылары компетенциясенә туры килергә тиеш);
- казанышларга ирешү (максатлар мөмкин кадәр җитдирәк булырга тиеш);
- үлчәмлелек (нәтиҗәләрне тикшерү мөмкинлеге булырга тиеш);
- билгеләнгән сроклар белән килештерелү (муниципаль программаны гамәлгә ашыру максатларына ирешү сроклары һәм этаплары, тиешле максатларны билгеләп, билгеләнергә тиеш).

Бүлек программаның формалаштырылган максатларына ирешү өчен куелган бурычларны хәл итү зарурлыгын нигезләү һәм бурычларны хәл итү һәм программаны тормышка ашыру срокларын нигезләү, һәр этап өчен максатлар һәм бурычлар киселешендә индикаторларның фаразланган күрсәткечләрен, шулай ук муниципаль программаны гамәлгә ашыруны вакытыннан алда туктату шартларын күрсәтеп, үз эченә алырга тиеш.

Муниципаль программаның максатлары, бурычлары, чаралары кысаларында нәтиҗәләрне бәяләү индикаторлары турында күрсәткечләр әлеге тәртипкә кушымта нигезендә 3 нче формада китерелә.

Муниципаль программаның өченче бүлегендә программаны тормышка ашыру өчен кирәкле ресурслар белән тәэмин итүнең елларга һәм финанслау чыганакларына бүленеп нигезләнүе булырга тиеш.

Моннан тыш, бүлек программа чараларын гамәлгә ашыру өчен бюджеттан тыш акчаларны һәм муниципаль берәмлекләр бюджетларын җәлеп итү мөмкинлегенең яисә мөмкин булмауның нигезләнешен һәм әлеге акчаларны җәлеп итү механизмнарын тасвирлауны үз эченә алырга тиеш. Муниципаль программаның дүртенче бүлегенә карата төп таләпләр әлеге тәртипнең 5 бүлегендә бәян ителгән.

Муниципаль программаның бишенче бүлегендә программаны гамәлгә ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган социаль, икътисадый һәм экологик нәтиҗәләрне тасвирлау, муниципаль программаның бюджет нәтиҗәлелеген бәяләү булырга тиеш.

2.3. Муниципаль программада катнашучылар муниципаль программа проектын алар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган төп чараларга (чараларга) һәм (яки) ярдәмче программаларга кагылышлы өлешендә килештерәләр. Ярдәмче программаны муниципаль программа проектына кертү бары тик ярдәмче программаның заказчысы вәкиле белән генә килештерүне таләп итә (берничә заказчы вәкиле булганда - ярдәмче программа координаторы белән).

3. Муниципаль программаны тикшерү һәм бәяләү

3.1. Муниципаль программа проектын авыл җирлеге башкарма комитеты, түбәндәгеләрне исәпкә алып, бәяли:

- программа чараларының нигезлелеге, комплексы һәм экологик куркынычсызлыгы, аларны тормышка ашыру сроклары;
- финанслау күләмнәренең нигезле булуы;
- муниципаль программаны тормышка ашыру өчен бюджеттан тыш акчалар җәлеп итү;
- муниципаль программаны тормышка ашыру механизмының нәтиҗәлелеге;
- тулаем алганда, муниципаль программаның социаль-икътисади нәтиҗәлелеге, программаны тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтиҗәләре һәм аның җирлек халкының тормыш сыйфатын бәяләүгә йогынтысы.

3.2. Муниципаль программалар проектлары, аларны бәяләгәннән соң, җирлек башкарма комитеты, кирәк булганда, тиешле махсуслаштырылган (билгеле бер өлкәдә махсус белем таләп итә торган мәсьәләләрне тикшерү) һәм бәйсез экспертиза узарга тиеш.

Экспертиза барышында муниципаль программалар проектларының әлеге тәртиптә каралган таләпләргә туры килүе билгеләнә, кирәк булган очракта, муниципаль программалар проектларын эшләп бетерү буенча тәкъдимнәр формалаштырыла.

Махсуслаштырылган һәм бәйсез экспертиза нәтиҗәләре муниципаль программа проекты буенча карарны караганда һәм кабул иткәндә исәпкә алына.

4. Муниципаль программаны финанслау

4.1. Расланган муниципаль программалар җирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаклар хисабына тормышка ашырыла.

4.2. Муниципаль программада федераль һәм республика бюджеты акчалары каралырга мөмкин.

4.3. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру өчен махсус фондлар төзелергә мөмкин. Әлеге фондларга җибәрелә торган акча чыганаклары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: предприятиеләр һәм оешмалар карамагында кала торган табыш, җирлекнең бюджет һәм бюджеттан тыш акчалары һәм башкалар.

5. Муниципаль программаны тормышка ашыру белән идарә итү һәм аның үтәлешен контрольдә тоту

5.1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру белән идарә итү формалары һәм методлары муниципаль заказчы тарафыннан билгеләнә.

Программада муниципаль заказчы-координаторның муниципаль программаны гамәлгә ашыру турында мәгълүмат тапшыру сроклары һәм күләмнәре өлешендә үзара хезмәттәшлеге чагылырга тиеш.

Муниципаль программаны тормышка ашыру, гамәлдәге законнар нигезендә, программаның муниципаль заказчысы һәм программа чараларын башкаручы белән төзелгән муниципаль контрактлар (шартнамәләр) нигезендә гамәлгә ашырыла.

5.2. Муниципаль программаны башкаручы, чираттагы финанс елына муниципаль программаны тормышка ашыруга бүлеп бирелә торган финанс чараларын исәпкә алып, ел саен максатчан индикаторларны, программа чараларын тормышка ашыру чыгымнарын, муниципаль программаны тормышка ашыру механизмын һәм аны башкаручыларның составын тәгаенли.

5.3. Муниципаль программага яңа ярдәмче программаларны кертү һәм аларны раслау муниципаль программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

5.4. Муниципаль программаларны башкаручылар авыл җирлеге башкарма комитетына программаларны тормышка ашыру һәм финанс чараларын куллануның нәтиҗәлелеге турында мәгълүмат җибәрәләр.

Җыелма хисапка бер ел эчендә үтәлмәгән чаралар турында мәгълүмат кушылырга тиеш.

5.5. Еллык хисап 4 нче кушымтада күрсәтелгән форманы тутырып статистик мәгълүмат һәм түбәндәге бүлекләрдән торган аналитик мәгълүматны үз эченә ала:

а) хисап чорында ирешелгән конкрет нәтиҗәләр;

б) билгеләнгән срокларда башкарылган һәм үтәлмәгән (сәбәпләрен күрсәтеп) чаралар исемлеге;

в) муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышына йогынты ясаган факторларны анализлау;

г) чараларны үтәү өчен бюджет ассигнованиеләреннән һәм башка чаралардан файдалану турында белешмәләр;

д) муниципаль заказчы тарафыннан муниципаль программага кертелгән үзгәрешләр турында мәгълүмат.

План һәм фактик күрсәткечләр арасында сизелерлек аермалар булган очракта, муниципаль программаларның нәтиҗәлелеге күрсәткечләренә анализ ясала. Анализ вакытында муниципаль заказчы йогынты ясый алган эчке факторлар да, муниципаль заказчыга бәйле булмаган тышкы факторлар да аерылып билгеләнә.

6. Муниципаль программаларның нәтиҗәлелеген бәяләү

6.1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү

түбәндәгеләр нигезендә башкарыла:

1) тулаем алганда, муниципаль программаның бурычларын үтәү һәм максатларга ирешү дәрәҗәсен бәяләү, түбәндә күрсәтелгән 1 таблицасындагы формула буенча, муниципаль программаның ирешелгән индикатор күрсәткечләрен пландагы күрсәткечләр белән чагыштырып башкарыла:

Сд =Зф /Зп *100%,

биредә:

Сд - максатларга ирешү дәрәҗәсе (бурычларны хәл итү);

Зф - дәүләт программасы индикаторының (күрсәткеченең) факттагы күрсәткече;

Зп - муниципаль программа индикаторының (күрсәткеченең) пландагы әһәмияте (үсеш тенденциясе булган күрсәткечләр (индикаторлар) өчен) яисә

Сд =Зп /Зф *100% (үсеш тенденциясе булган индикаторлар (күрсәткечләр) өчен, күрсәткечләрне киметү);

2) планлаштырылган чыгымнарның дәрәҗәсе һәм җирле бюджет акчаларын һәм муниципаль программаның ресурслар белән тәэмин итүче башка чыганакларын нәтиҗәле файдалану дәрәҗәсе тәңгәллеге- муниципаль программаның тулаем һәм ярдәмче прораммаларның фактта һәм планда булган финанслау күләмнәренең, һәм ярдәмче прораммаларның тулаем (төрле дәрәҗәге бюджетлар, бюджеттан тыш чыганаклар) барлык ресурс белән тәэмин итүче чыганаклардан да фактта һәм планда булган финанслау күләмнәренең тәңгәллеген чагыштырып, түбәндәге формула буенча исәпләнә:

Уф =Фф /Фп *100%,

биредә:

Уф - муниципаль программаның (подпрограмманың)төп чараларын тормышка ашыруны финанслау дәрәҗәсе;

Фф - муниципаль программа (подпрограмма)чараларын тормышка ашыруга юнәлдерелгән финанс ресурсларының факттагы күләме;

Фп - тиешле хисап чорына муниципаль программаны (подпрограмманы) тормышка ашыруга финанс ресурсларының план күләме;

3) ярдәмче программаларның төп чараларын башкаруның турыдан-туры нәтиҗәсе булган факт һәм, һәр елны муниципаль программаны гамәлгә ашыру планнарыннан чыгып, план күрсәткечләрен елларга бүлеп чагыштыру нигезендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыру чараларының дәрәҗәсе (турыдан-туры көтелгән күрсәткечләрне гамәлгә ашыру нәтиҗәләре) билгеләнә.

Чираттагы елда муниципаль программаны тормышка ашыра башлаганчы җаваплы башкаручы муниципаль программаның (ярдәмче программаның) һәр күрсәткече (индикаторы) буенча муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны характерлый торган түбәндәге күрсәткеч (индикатор) билгеләнеше интервалларын билгели:

- югары дәрәҗәдәге нәтиҗәлелек;
- канәгатьләнерлек дәрәҗәдәге нәтиҗәлелек;
- канәгатьләнмәслек дәрәҗәдәге нәтиҗәлелек.

Муниципаль программаны нәтиҗәлелекнең югары дәрәҗәсенә кертү максатларында күрсәткечләр (индикатор) интервалының түбәнге чиге күрсәткечнең (индикаторның) тиешле елга 95 процент планны үсешен билгеләүче күрсәткеч (индикатор) билгеләнеше белән билгеләнә; муниципаль программаны нәтиҗәлелекнең канәгатьләнерлек дәрәҗәсенә кертү өчен күрсәткечләр (индикатор) интервалының түбәнге чиге күрсәткечнең (индикаторның) тиешле елга 75 процент

планлы үсешен билгеләүче күрсәткеч (индикатор) билгеләнешеннән дә ким булмаска тиеш. Муниципаль программа югары дәрәҗәдәге нәтиҗәлелек белән гамәлгә ашырылучы дип санала, әгәр:

муниципаль программаның һәм аның ярдәмче программаларының 95 % һәм аннан да күбрәк күрсәткечләре муниципаль программаны югары нәтиҗәлелек дәрәҗәсенә кертү максатлары өчен кыйммәтләрнең билгеләнгән интервалларына туры килсә;

- муниципаль программаның төп чараларын (Уф) финанслауны гамәлгә ашыру дәрәҗәсе кимендә 95% тәшкил итсә, ярдәмче муниципаль программаларның төп чараларын (Уф) финанслау, гамәлгә ашыру дәрәҗәсе ким дигәндә 90% тәшкил итсә;

- хисап елына планлаштырылган чараларның кимендә 95% ы тулы күләмдә башкарылганда.

Муниципаль программаны тормышка ашыру канәгатьләнерлек нәтиҗәлелек дәрәҗәсе буларак билгеләнә, әгәр дә:

-муниципаль программаның һәм аның ярдәмче программаларының югары нәтиҗәлелек дәрәҗәсе планга туры килгән интервал зурлыгының 80% һәм аннан күбрәк күрсәткечләр белән билгеләнсә;

-муниципаль программаның төп чараларын (Уф) финанслауны гамәлгә ашыру дәрәҗәсе кимендә 70% тәшкил итсә;

-хисап елында планлаштырылган чараларның кимендә 80% тулы күләмдә үтәлсә.

Әгәр муниципаль программаны гамәлгә ашыру югарыда китерелгән критерийларга туры килмәсә, аны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеге дәрәҗәсе канәгатьләнерлек түгел дип таныла. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру һәм аларның нәтиҗәлелеген бәяләү барышы турында еллык отчет Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталындагы җирлек сайтында урнаштырыла.

6.2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыру мониторингы нәтиҗәләрен координацияләү һәм алдан карау җирлек башлыгы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6.3. Җирлек башкарма комитетының күрсәтелгән бәяләү нәтиҗәләре буенча, элек расланган муниципаль программаның чираттагы финанс елыннан башлап аны туктату яисә үзгәртү кирәклеге турында, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклеге турында карар кабул итәлергә мөмкин.

6.4. Муниципаль программа параметрларына йогынты ясый торган муниципаль программага үзгәрешләр кертү җаваплы башкаручы инициативасы белән йә җирлек башлыгы йөкләмәләрен үтәү өчен, шул исәптән муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны мониторинглау нәтиҗәләре буенча, әлеге тәртип нигезендә гамәлгә ашырыла.

Татарстан Республикасы
Зәй муниципаль районының
Дүрт-Мунча авыл җирлеге
муниципаль программаларын эшләү,
гамәлгә ашыру һәм аларның нәтиҗәлелеген
бәяләү тәртибенә
1 нче кушымта

Форма № 1

Муниципаль программаны эшләү һәм раслауның
ЭТАПЛАРЫ ҺӘМ СРОКЛАРЫ

Муниципаль программаны эшләү һәм раслау вакытлары	Муниципаль программаны эшләү һәм раслау этаплары
Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Дүрт-Мунча авыл җирлегенең чираттагы финанс елына бюджет кабул итү елыннан алда килгән ел	Муниципаль программа проектын әзерләү
	Муниципаль программаның проектын килештерү
	Муниципаль программаның концепция проектына экспертиза үткәрү, шул исәптән, бәйсез экспертлар белән
	Муниципаль программаны раслау
Чираттагы финанс елына Татарстан Республикасы Дүрт-Мунча авыл җирлеге бюджетын кабул итү елы	Муниципаль программа проектын эшләү
	Муниципаль программаның проектын килештерү
	Муниципаль программаның концепция проектына экспертиза үткәрү, шул исәптән, бәйсез экспертлар белән
	Муниципаль программаны раслау